

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 84 PŽ-288/2022-2

REPUBLIKA HRVATSKA

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Srđana Šimca, predsjednika vijeća, Gorane Aralica Martinović, sutkinje izvjestiteljice i Božene Zajec, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja CE-ZA-R d.o.o., Zagreb, Josipa Lončara 15, OIB 03860945174, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Glamuzina i Grošeta d.o.o. u Zagrebu, protiv tuženika ADRIA ČELIK d.o.o. u stečaju, Kaštel Sućurac, Cesta dr. Franje Tuđmana 78, OIB 34606600284, kojeg zastupa TECHCOM GmbH, München, SR Njemačka, OIB 23444430505, kojeg zastupaju punomoćnici, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Kallay i partneri u Zagrebu, radi utvrđenja osporene tražbine u iznosu od 6.201.240,59 kn, odlučujući o tuženikovoju žalbi protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021. u točki II. izreke, u sjednici vijeća održanoj 28. lipnja 2022.

presudio je

Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021.

riješio je

I. Odbija se tuženikova žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021. u dijelu točke II. izreke kojim je naloženo tuženiku u roku od osam dana naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 183.256,25 kn sa zateznom kamatom od 6. prosinca 2021. do isplate.

II. Preinačuje se rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021. u dijelu točke II. izreke kojim je naloženo tuženiku u roku od osam dana naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 138.775,00 kn sa zateznom kamatom od 6. prosinca 2021. do isplate i rješava:

Odbija se tužiteljev zahtjev za naknadu parničnih troškova u iznosu od 138.775,00 kn (stotridesetosamtisućasedamstosedamdesetpet kuna) sa zateznom kamatom od 6. prosinca 2021. do isplate kao neosnovan.

III. Odbija se kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu troškova žalbe u iznosu od 87.512,50 kn (osamdesetsedamstisućapetstodvanaest kuna i pedeset lipa).

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021. utvrđena je tražbina tužitelja Ce-za-r d.o.o., Zagreb, prema tuženiku Adria Čelik d.o.o. u stečaju, Kaštel Sućurac, u iznosu od 6.201.240,59 kn kao tražbina drugog višeg isplatnog reda u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom Adria Čelik d.o.o. u stečaju pred Trgovačkim sudom u Splitu pod poslovnim brojem St-45/15. Pobjinam rješenjem Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-621/2016-63 od 3. prosinca 2021. u točki I. izreke odbijen je prijedlog tuženika za prekid postupka do pravomoćnog okončanja postupka pod poslovnim brojem P-349/18. U točki II. izreke naloženo je tuženiku u roku od osam dana naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 322.031,25 kn sa zateznom kamatom od 6. prosinca 2021. do isplate, dok je u preostalom dijelu u visini od 403.912,50 kn odbijen tužiteljev zahtjev za naknadu parničnih troškova kao neosnovan.

2. Iz spisa proizlazi da je tuženik kao stečajni vjerovnik u stečajnom postupku nad Adria čelik d.o.o. u stečaju osporio tražbinu tužitelju koji je također stečajni vjerovnik, a koju je priznao stečajni upravitelj te je tužitelj upućen u određenom roku pokrenuti parnicu radi utvrđenja osporene tražbine u iznosu od 6.201.240,59 kn koja se ne temelji na ovršnim ispravama (čl. 178. st. 2. Stečajnog zakona, „Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12 i 133/12; dalje u tekstu: SZ). Tužitelj tražbinu temelji na Ugovoru o isporuci starog metala od 31. svibnja 2012., uz uvjete ugovorene Općom regulacijom o preuzimanju materijala; Okvirnom sporazumu o isporuci starog metala od 5. lipnja 2013. i dodatku br. 2705/14 okvirnom sporazumu o isporuci starog metala od 27. svibnja 2014.; drugim prefakturiranim uslugama. Tražbina u iznosu od 6.201.240,59 kn se odnosi dijelom na tražbine u kojima je tuženik temeljem zaprimljenih faktura u cijelosti podmirio glavnicu, no zbog zakašnjenja i dalje duguje zateznu kamatu; te na tražbine kod kojih tuženik temeljem zaprimljenih faktura nije podmirio ni glavnicu ni zatezne kamate. Tužitelj je u postupku isticao da je stečajni upravitelj u cijelosti priznao postojanje predmetne tražbine jer ista jasno proizlazi iz samih poslovnih knjiga tuženika, te da je tuženik odredbom čl. 1. st. 2. Dodatka br. 2705/14 od 27. svibnja 2014. potvrdio kao nespornu (priznao) tražbinu tužitelja u iznosu od 20.437.666,96 kn. Tuženik je tužiteljevu tražbinu osporavao iz razloga jer iz ugovora o isporuci starog metala nije razvidno je li kupac odredio potrebne dnevne količine sirovine, jer stranke nisu odredile datum početka isporuke, jer ne postoji zapisnik o isporuci starog metala, jer stranke nisu ugovorile cijenu, te da je pitanje je li predmetni ugovor uopće stupio na snagu. Zatim, da uz okvirni sporazum o isporuci starog metala nisu priloženi zapisnici o isporuci odnosno sporazumi o kupnji za svaku isporuku; da je u Dodatku 2705/14 okvirnom sporazumu utvrđen dospelji dug i rok njegovog podmirenja, ali da nije razvidno koji bi to bio preostali dospelji dug; da način podmirenja duga automatskim preusmjeravanjem nije priznati način plaćanja u Republici Hrvatskoj; da se utvrđena dinamika plaćanja ne može odnositi na nedospjeli dug; da je dodatkom predviđeno izdavanje bankarske garancije na iznos od 2,5 milijuna eura iz čega da je razvidno da je tuženik namirivao svoje potraživanje; da su pojedini sporazumi o kupnji

potpisani protivno čl. 426. Zakona o trgovačkim društvima jer ih je potpisao samo prokurist; da iz priloženih obračuna kamata nije vidljivo na što se odnose; te da je nejasno na temelju čega je tužitelj račune trećih pravnih osoba prefakturirao Adria čeliku d.o.o. Nakon provedenog dokaznog postupka prvostupanjski sud je utvrdio da iz sadržaja dopisa Republike Hrvatske, Ministarstva financija - Porezne uprave Područni ured Split, Ispostava Kaštela od 29. kolovoza 2019. proizlazi kako se sporni računi koji su prijavljeni toj poreznoj upravi odnose na period od 1. veljače 2013. do 21. svibnja 2013. u ukupnom iznosu od 86.679.992,55 kn te da je stečajni dužnik koristio pravo na odbitak pretporeza u iznosu od 17.334.798,51 kn, pri čemu je uzeto 274 računa koji su usklađeni sa URA-ma Adrie Čelika d.o.o. u stečaju prema iznosu i datumu jer da im u evidenciji nisu bili isti brojevi računa izuzet dva mjeseca gdje se u knjizi URA-I vidi broj računa. U postupku je provedeno financijsko vještačenje u kojem nalazu i mišljenju je utvrđeno postojanje tražbine tužitelja. Vještak je utvrdio da je tuženik tužitelju platio sve račune iz priloga 17 tužbe i da je tuženik račune u ukupnom iznosu od 1.998.929,68 kn koristio radi odbitka pretporeza. U odnosu na tražbinu na ime obračunatih zateznih kamata u iznosu od 1.353.832,71 kn na račune koje je tuženik platio sa zakašnjenjem prvostupanjski sud navodi da činjenica, koja je i potvrđena u nalazu i mišljenju vještaka, da je Adria Čelik d.o.o. platio račune sadržane u obračunu kamata za razdoblje od 18. studenog 2012. do 11. lipnja 2014., ukazuje da je priznao dugovanje po tim računima tužitelju, odnosno da to potvrđuje realizaciju pravnih poslova između tužitelja i trgovačkog društva Adria čelik d.o.o. po tim računima. Iz pregleda navedenog obračuna kamata utvrđeno da su u njemu sadržani svi bitni elementi obračuna i to osnovu i visina tražbine po kojoj su obračunate kamate, vrijeme dospijeca, vrijeme plaćanja, broj dana zakašnjenja za koje su kamate obračunate, te visina kamatne stope po kojoj su iste obračunate, te pojedinačni i ukupni iznos obračunatih kamata. Vještačenjem je provjerena i točnost navedenog obračuna, pa je vještak utvrdio da obračun kamata iz priloga 17 nije ispravan jer bi ukupan iznos kamata bio 1.610,080,33 kn (dakle po navedenom osnovu tužitelj potražuje manji iznos). Stoga sud utvrđuje da tužitelj osnovano potražuje iznos od 1.353.832,71 kn na ime zakonskih zateznih kamata za račune plaćene sa zakašnjenjem. U odnosu na tražbinu tužitelja koja se odnosi na nepodmirenu glavnicu u iznosu od 1.991.115,71 kn prvostupanjski sud je utvrdio da upravo činjenica, koja proizlazi iz provedenog vještačenja, da je tuženik predmetne račune evidentirao u svojim poslovnim knjigama i da su korišteni za odbitak pretporeza računima tužitelja u ukupnom iznosu od 1.991.115,71 kn potvrđuje da je on te račune primio, da na isti nije imao nikakvih reklamacija, odnosno da ih je prihvatio kao valjane. Kako tuženik nije predložio dokaze kojima bi opovrgnuo knjigovodstvene podatke o unosu isprava, prvostupanjski sud zaključuje da se radi o ispravama koje se temelje na stvarnom i realiziranom poslovnom odnosu po predmetnim pravnim poslovima između tužitelja i trgovačkog društva Adria Čelik d.o.o. pa smatra osnovanom tražbinu tužitelja koja se odnosi na nepodmirenu glavnicu u iznosu od 1.991.115,71 kn. Prvostupanjski sud je utvrdio osnovano i tražbinu tužitelja koja se odnosi na zatezne kamate na nepodmirenu glavnicu od 18.434.774,71 kn, a koje iznose 2.856.292,17 kn. U obrazloženju svoje odluke prvostupanjski sud navodi da iz provedenog vještačenja proizlazi da je trgovačko društvo Adria Čelik d.o.o. sve račune za koje je zaračunata kamata evidentirao u svojim poslovnim knjigama i da su korišteni za odbitak predporeza, pa sud smatra da se radi o ispravama koje se temelje na stvarnom poslovnom odnosu među strankama i kao takve da potvrđuju

realizaciju svih pravnih poslova između tužitelja i društva Adria Čelik d.o.o. koji se odnose na zatezne kamate na nepodmirenu glavnica od 18.434.774,71 kn. Točnost obračuna kamata utvrdio je sudski vještak pri čemu je utvrđeno da iznos kamata po tim računima na datum 18. studenog 2015. (dan otvaranja stečaja nad trgovačkim društvom Adria Čelik d.o.o.) iznosi 3.726.878,25 kn, manje nego što tužitelj potražuje. Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je utvrdio da se između tužitelja i trgovačkog društva Adria Čelik d.o.o. po predmetnim pravnim poslovima odvijala poslovna suradnja i da su ti pravni poslovi konzumirani i realizirani, te da je tužiteljeva prijava potraživanja u stečaju osnovana, a tuženikovo osporavanje neosnovano.

3. Protiv navedene presude i točke II. rješenja tuženik je izjavio žalbu iz svih žalbenih razloga. U žalbi tuženik u bitnome ponavlja navode koje je isticao u tijeku postupka o tome da u postupku nije utvrđeno je li Ugovor o isporuci starog metala sklopljen između tužitelja kao prodavatelja i tuženika kao kupca stupio na snagu i je li realiziran, te da tužitelj u tijeku postupka nije dostavio nijedan zapisnik o isporuci robe. Žalitelj smatra da je sud pogrešno odbio provesti dokaz saslušanjem svjedoka Maxima Semenyaka na okolnost realizacije Ugovora i da je time onemogućen u raspravljanju (čl. 354. st. 2. t. 6. Zakona o parničnom postupku), te da je prvostupanjski sud propustio utvrditi da dostavljeni Sporazumi o kupnji br. 02-2014, 03-2014 i 04/2014, kao i Dodaci 1. i 2. Sporazumu o kupnju br. 04/2014 nisu potpisani od strane osobe/osoba ovlaštenih za zastupanje tuženika, odnosno da je iste vjerojatno potpisao samo prokurist tuženika Maxim Semenyak, a koji nikada nije bio ovlašten samostalno zastupati tuženika, nego samo s još jednim članom uprave. Tuženik navodi da je sud počinio i bitnu povredu iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku, kao i da mu u postupku nije dana mogućnost da se očituje na dokumentaciju na temelju koje je vještak izradio svoj nalaz i mišljenje, a na kojem nalazu i mišljenju je prvostupanjski sud utemeljio svoji odluku, te osporava i pravilnost provedenog vještačenja. Tuženik u žalbi osporava i pravilnost obračuna pojedinih troškova i predlaže ukinuti pobijanu presudu i točku II. pobijanog rješenja i predmet vratiti na ponovno suđenje uz naknadu troška žalbe u iznosu od 87.512,50 kn.

4. Tuženikova žalba nije osnovana, osim dijelom u odnosu na rješenje o odmjenim troškovima postupka.

5. Pobijana odluka ispitana je na temelju odredbe čl. 365. st. 1. i 2. te odredbe čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19; dalje: u tekstu ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 356. ZPP-a).

6. Nije učinjena bitna povreda postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju ukazuje tuženik u svojoj žalbi jer se presuda može ispitati, izreka pobijane presude je jasna i razumljiva, a obrazloženje presude sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

7. Tuženikovi žalbeni navodi prema kojima mu nije jasno je li Ugovor od 31. svibnja 2012. uopće realiziran kao i da tužitelj nije dostavio dokaze o utvrđenim količinama isporučene robe odnosno otpadnog i prikupljenog metala su neosnovani. Iako nema otpremnica za svaku pojedinu isporuku, upravo stanje poslovnih knjiga u društvu upućuje da se radi o stvarnom stanju utemeljenom na pouzdanim i istinitim podacima poslovnih knjiga. Utvrđeno stanje dugovanja i priznanje duga tuženika prema tužitelju također imaju značaj postojanja tražbine. Nejasno je tuženikovo negiranje realizacije Ugovora o isporuci starog metala pokraj utvrđenih činjenica da su svi računi provedi kroz poslovne knjige i tužitelja i tuženika, da su određeni računi tuženiku već plaćeni, da je tuženik u odnosu na sporne račune koristio pravo na odbitak pretporeza. Knjigovodstveni podaci su prema stanju stvari i prema provedenom poreznom nadzoru i vještačenju doveli do utvrđenja činjenica da je tuženikovo potraživanje prijavljeno u stečajnom postupku postoji, a zbog čega su razlozi osporavanja neosnovani. Suština tuženikovog osporavanja je nejasno spekuliranje o stupanju ugovora na snagu iako se nakon ugovora između stranaka odvijala suradnja vrijedna više desetaka milijuna kuna. Neosnovano žalitelj osporava i prefakturiranje za pružene usluge trećih osoba koje je podmirio tužitelj jer je vještačenjem utvrđeno postojanje tražbine kako to proizlazi iz knjigovodstvenih isprava.

8. S obzirom na ovakvo utvrđeno činjenično stanje, a uzimajući u obzir da je odredbom čl. 221.b st. 1. ZPP-a propisano da ako tužitelj dokaže da je tuženik za tražbinu koju je tužitelj utužio na temelju vjerodostojne isprave koristio pravo na odbitak pretporeza, smatrat će se da tražbina postoji, osim ako tuženik ne dokaže protivno, tuženik je bio dužan u ovome postupku dokazati da njegova obveza nije postojala ili je prestala u suprotnom se smatra da tražbina tužitelja postoji u osnovi i visini kako je iskazana u računima.

9. Prvostupanjski sud je u svojoj odluci jasno naveo razloge zašto je odbio tuženikov dokazni prijedlog za saslušanjem svjedoka Maxima Semenyaka. Odbijanje dokaznog prijedloga nije nezakonito postupanje suda i time tuženiku nije onemogućeno raspravljanje (čl. 354. st. 2. t. 6. ZPP-a), već je to procesno ovlaštenje suca ako smatra da je na temelju provedenih dokaza spor sazrio za donošenje odluke ili ako smatra da izvođenje predmetnog dokaza nije odlučno za utvrđivanje bitnih činjenica, odnosno ako se one mogu utvrditi na temelju već izvedenih dokaza. U takvim slučajevima prvostupanjski sud je dužan obrazložiti zašto izvođenje određenog dokaza nije bilo potrebno, a što je u ovom sporu prvostupanjski sud i učinio. Predmetno saslušanje je tuženik predložio na okolnost sklapanja i realizacije Ugovora od 31. svibnja 2012. i predmetnih Sporazuma, ne navodeći uopće o čemu predloženi svjedok ima saznanja. Tuženik u postupku tvrdi da predmetni Ugovor uopće nije realiziran, pa čak i da je navedeni svjedok u svome iskazu tu tvrdnju potvrdio jasno je, kako to navodi i prvostupanjski sud, da takav iskaz ne bi izmijenio utvrđenje suda u pogledu odlučnih činjenica, a imajući u vidu prethodno utvrđeno – da su račini provedi u knjigama, da su neki plaćeni, da je tuženik odredbom čl. 1. st. 2. Dodatka br. 2705/14 od 27. svibnja 2014. potvrdio kao nespornu tražbinu tužitelja u iznosu od 20.437.666,96 kn, da je po spornim računima tuženik koristio pravo na odbitak pretporeza.

10. Također, neosnovano tuženik smatra da mu je onemogućeno raspravljanje zato što mu nije dostavljena dokumentacija koju je tužitelj dostavio vještaku za potrebe izrade nalaza i mišljenja. Radi se o knjigovodstvenim ispravama tuženika koje su se nalazile u spisu Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-349/18 radi izrade nalaza i mišljenja u predmetnom postupku, a u kojem postupku su stranke upravo ovdje tužitelj i tuženik, ali u obrnutim ulogama. Dakle, radi se o knjigovodstvenim ispravama upravo tuženika, u svome nalazu i mišljenju je vještak jasno naveo što je utvrdio na temelju navedenih isprava i tuženiku je dana mogućnost očitovanja na nalaz i mišljenje vještaka, a vještak je i saslušan na ročištu na kojem je tuženiku omogućeno postavljati pitanja vještaku, pa se nikako u konkretnom slučaju ne može raditi o povredi iz čl. 354. st. 2. t. 6. ZPP-a.

11. Analizirajući i ocjenjujući razloge sadržane u obrazloženju pobijane odluke, u odnosu na navode žalitelja, utvrđenje je žalbenog suda da je sud prvog stupnja jasno obrazložio svoju odluku i pravilno primijenio materijalno pravo i ovaj sud u cijelosti prihvaća razloge iz prvostupanjske odluke. Kako ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija, ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, žalbu protiv pobijane presude valjalo je odbiti i potvrditi pobijanu odluku na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a.

12. Pravilno tuženik ističe da je prvostupanjski sud neosnovano tužitelju odmjerio trošak za podnesak od 6. veljače 2020. i 12. studenog 2021. prema Tbr. 8. t. 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14 i 107/15, dalje u tekstu: Tarifa) jer se radi o ostalim podnescima iz Tbr. 8. t. 3. Tarife i tužitelju je trebao biti odmjerjen trošak u visini od 625,00 kn s uračunatim PDV-om za svaki. Nije osnovan žalbeni navod da je sud neosnovano tuženiku odmjerio trošak za zastupanje na ročištu od 13. ožujka 2019. u visini od 500,00 kn (Tbr. 9. t. 5. Tarife) iz razloga jer toga dana nije održano ročište. Točno je da ročište nije održano 13. ožujka 2019. nego 13. studenog 2019., a kako je tužitelj u svome troškovniku i naveo, ali je sud pogrešno napisao mjesec te se radi o greški u pisanju koju sud može u svako doba ispraviti, a isto se odnosi i na trošak za zastupanje na ročištu od 21. listopada 2021. koje je zapravo održano 22. listopada 2021. i radi se o ročištu po Tbr. 9. t. 1. Tarife. Dakle, ukupno su neosnovano tužitelju odmjereni troškovi u visini od 138.775,00 kn, pa je na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a odluka u tome dijelu preinačena kao u izreci.

13. S obzirom na to da je tuženik sa žalbom uspio samo u odnosu na sporedni dio zahtjeva – parnični trošak to mu nije dosuđen trošak predmetne žalbe.

Zagreb, 28. lipnja 2022.

Predsjednik vijeća
dr. sc. Srđan Šimac

Broj zapisa: **eb30e-3c49f**

Kontrolni broj: **04bb5-05240-c777e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=SRĐAN ŠIMAC, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.